

**Міністерство культури та інформаційної політики України
Комунальний вищий навчальний заклад
«Дніпропетровська академія музики ім. М. Глінки»
Дніпропетровської обласної ради»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчально-виховної
діяльності КВНЗ «Дніпропетровська
академія музики ім. М. Глінки» ДОР»
Віталій КАРАСЬ
«31» серпня 2023 року

**СИЛАБУС
НОРМАТИВНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ХОРОВИЙ КЛАС»**

Рівень вищої освіти – другий

Ступінь вищої освіти – Магістр

Галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність – 025 «Музичне мистецтво»

Освітньо-наукова програма – «Музичне мистецтво»

**Д н і п р о
2 0 2 3**

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ. Навчальна дисципліна «Хоровий клас» є обов'язковим компонентом циклу професійної та практичної підготовки здобувачів другого рівня вищої освіти «магістр». Предметом вивчення навчальної дисципліни «Хоровий клас» є теоретичні засади хорового виконавства та культури вокально-хорового співу, виразові можливості хорової музики та закономірності хорового виконавства в цілому. Практика співу в хоровому колективі та методичні принципи формування практичних навичок роботи з хором забезпечує процес мистецько-виконавської освіти магістрів, формує їх професійний фаховий розвиток і є необхідним для майбутньої практичної музично-педагогічної творчості, музично-виконавської культури та спонукає до професійного росту та самовдосконалення.

КОМПЕТЕНТНОСТІ. У межах курсу здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти формують загальні компетентності, передбачені освітньо-науковою програмою Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки.

Інтегральні:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні:

ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії.

Фахові:

ФК 2. Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.

ФК 4. Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / виконавській / диригентській / композиторській / педагогічній діяльності.

ФК 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

ФК 6. Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти

ФК 7. Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

ФК 9. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність в закладах вищої освіти.

ТРИВАЛІСТЬ КУРСУ. Кількість кредитів ЄКТС – 15, курс – перший, другий; семестр I–IV, загальний обсяг – 450 годин, з них практичних – 284 години, самостійних – 166 годин.

МЕТОЮ викладання навчальної дисципліни «Хоровий клас» є підготовка магістрів до діяльності в академічній культурно-мистецькій сфері, а також виховання у молодих музикантів найкращих виконавських навичок у професійному володінні хоровим колективом.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН 2. Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах;

ПРН 7. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

МІСЦЕ ДИСЦИПЛІНИ В СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНІЙ ПОСЛІДОВНОСТІ. Дисципліна «Хоровий клас» вивчається на першому та другому курсах (I–IV семестри) та є важливим навчальним компонентом. Для набуття практичного досвіду з предмету необхідні знання з дисциплін «Концертно-камерний спів», «Фах/виконавство», «Аналіз музичних творів». Дисципліна «Хоровий клас» пов'язана з вивченням наступних дисциплін циклу професійної та практичної підготовки: «Клас ансамблю», «Сучасне виконавське мистецтво», «Диригування та інструментування».

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ. Дисципліна «Хоровий клас» реалізується у вигляді практичних занять та самостійної роботи здобувачів вищої освіти.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ. Інформаційно-узагальнюючий метод, пояснювально-стимулюючий, збирання інформації, метод міжпредметних зв'язків, метод жанрової атрибуції, аналітичний метод.

ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ. До контрольних заходів відносяться поточний та підсумковий контролю. Поточний контроль включає до себе перевірку засвоєння матеріалу вибіркових тем курсу згідно з тематичним планом шляхом виконання самостійних та індивідуальних завдань. Підсумковий контроль – залік наприкінці IV семестру – проводиться з метою оцінки результатів навчання в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою, і в терміни, встановлені навчальним планом. **Поточний контроль** здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня знань та готовність студента до виконання поставлених професійних завдань. **Форми поточного контролю:** задача хорових партій програми, участь у концертах. **Підсумковий контроль** проводиться як результат вивчення навчального курсу та передбачає залік в IV семестрі.

ПОЛІТИКА КУРСУ («Правила гри»). Курс передбачає самостійну роботу та роботу у колективі. Середовище на занятті є творчим, відкритим до конструктивної критики. Усі завдання, передбачені програмою мають бути виконані у встановлений термін. Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Пропуски занять здобувачами припустимі тільки з поважних причин та підлягають відпрацюванню. Поведінка в аудиторії повинна відповідати правилам поведінки студентів у навчальному закладі. Студент має відвідувати практичні заняття, активно працювати, старанно готуватися до них, самостійно вивчати теоретичні

питання по курсу, хорові партії творів програми, відповідати відповідному кваліфікаційному рівню, дотримуватися вимог професійної етики.

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Семестр 1. Удосконалення вокально-хорових навичок.

Удосконалення вокально-хорових навичок передбачає роботу над вільним володінням голосовим апаратом, вірним співацьким диханням, звукоутворенням, вокальною позицією, атакою звуку і звуковеденням, чистотою хорового строю, якісною дикцією та артикуляцією, усіма видами ансамблю (метро-ритмічним, темповим, тембральним, динамічним, штриховим, орфоепічним, фактурним тощо), розширенням співацького діапазону, формуванням якості звуку і його тембрального забарвлення.

Семестр 2. Розкриття ідейно-художньої концепції хорового твору

Комплексний підхід до роботи над хоровим репертуаром, який базується на: багаторівневому цілісному аналізі хорового твору (історико-стилістичному, теоретичному, музикознавчому, культурологічному, вокально-хоровому); осягненні драматургії творів малої та великої форми; виявленні емоційно-образного змісту та засобів виразності для його втілення у контексті жанрово-стилістичної моделі хорового твору; охопленні цілісної музичної форми; осягненні суспільного та особистого значення хорового співу як засобу виховання духовної культури; становленні творчого задуму на засадах високо професійної художньої інтерпретації твору.

Семестр 3. Звуковедення як інтонаційне сполучення співацьких звуків, злиття їх у мотиви, фрази, речення, періоди. Подальша робота над розвитком музичного слуху з метою забезпечення інтонаційної злагодженості виконання. Активізація співацького дихання та атаки звуку для виконання творів з характерною виразністю, або написаних сучасною композиторською мовою. Послідовність роботи над музичним твором: ознайомлення з хоровим твором, розучування, художнє виконання.

Семестр 4. Підготовка державної дипломної програми з хоровим колективом. Підготовка магістри а до роботи над державною дипломною програмою передбачає: комплексний музично-теоретичний та вокально-хоровий аналіз хорового твору, наявність репетиційного плану, досконале знання хорової партитури, високо професійну мануальну техніку, власне інтерпретаційне рішення твору. Робота магістра з хоровим колективом над державною дипломною програмою охоплює питання подолання вокально-хорових складнощів, підкреслення жанрово-стилістичних особливостей хорового твору, досягнення високого художнього рівня інтерпретації хорового твору та образно-емоційної відповідності його виконання, користування методами психологічної та педагогічної діагностики для рішення виконавських задач, аналізу та критичної оцінки виконання, професійного спілкування з хоровим колективом, сценічної етики та виконавської майстерності, підготовки до концертного виступу.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Зваричук Ж. Й. Методичні рекомендації для вивчення, організації самостійної роботи студентів та практичних модулів з дисципліни «Хоровий клас». Ів.Франківськ, 2017. 51 с.
2. Зваричук Ж. Й. Питання хорознавства. Навчально-методичний посібник. Ів.-Франківськ, 2018. 233 с.
3. Коломієць О. М. Хорознавство. Навч. посібник. Київ: Либідь, 2001. 168 с.
4. Костенко Л. В., Смірнова Л. Ю. Хрестоматія з хорознавства. Навчальний посібник. Ніжин, 2013. 525 с.
5. Серганюк Л. І. Методика аналізу хорових творів. Івано-Франківськ, 2016.
6. Смирнова Т. А. Хорознавство (історія, теорія, методика). Навчальний посібник. Видання третє, доповнене. Харків: Федорко, 2018. 107 с.

Додаткова

1. Пучко-Колесник Ю. В. Діяльність диригента-хормейстера як соціокультурний феномен : автореф. дис. ... канд. мистецтв. : спец. 26.00.01 Теорія та історія культури (мистецтвознавство) / Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського. К., 2009. 20 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.fainer.com.ua/noti.htm>
2. <http://ukrnotes.in.ua/poshuk.php>
3. <http://composersukraine.org/index.php?id=1371>
4. <http://mk.archives.gov.ua/pubonsite/187-pub120operakaterina.html>
5. <https://web.archive.org/web/20080212085216/http://www.opera.com.ua/>
6. opera/taras_bulba/taras_bulba_info_ua.html